

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 14. decembra 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 146.

50-letnica trgovske nadaljevalne šole v Mariboru.

Gremij trgovcev v Mariboru je priredil dne 12. decembra v dvorani mariborskega »Kazina« proslavo petdesetletnice obstoja gremijalne trgovske nadaljevalne šole.

Po koračnici, ki jo je lepo izvajal tamburaški zbor trgovskega naraščaja, je otvoril slavnost gremijalni načelnik g. V i l k o W e i x l. Pozdravil je predvsem navzočega velikega župana g. dr. Pirkmayerja, mariborskega župana g. dr. Leskovarja, zastopnike šolskih oblasti gg. inšpektorja dr. Poljanca in ravnatelja dr. Strmška, poglavarje mariborskih srezov, zastopnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Pretnarja ter profesorja Trgovske akademije g. dr. Škofa. Prečital je brzojavne čestitke g. dr. Frana Windischerja za Trgovsko društvo »Merkur«, g. Franchettija za Zvezo obrtnih združenj v Ljubljani g. dr. Pipuša in Gremija trgovcev v Ljubljani. Nato je v lepem slavnostnem nagovoru, ki ga priobčujemo na drugem mestu, očrtal historijat in pomen trgovske nadaljevalne šole v Mariboru. Za njim je govoril profesor g. dr. Škof, ki je povdarjal važnost in potrebo strokovne šolske izobrazbe za trgovca in odlično vlogo trgovskega stanu za gospodarstvo, za kulturo in za državo. Šola je mladini najboljši prijatelj, zato naj se tudi mladina oklene šole z vso ljubeznijo.

Mariborski župan g. dr. Leskovar je omenjal, da te petdesetletnice ne praznuje samo trgovstvo, temveč vse mesto Maribor. Isti ljudje, ki delujejo v svojih stanovskih organizacijah kot voditelji trgovstva, so delovali in se udeležujejo tudi v upravi mariborskega mesta.

Zastopnik Zbornice g. dr. P r e t n a r je omenjal skrb, ki jo je zbornica ved-

no posvečala strokovnemu šolstvu. Trgovska nadaljevalna šola zavzema med strokovnimi šolami še posebno važno mesto. Ona vzgaja naraščaj, ki se je že posvetil trgovskemu poklicu, ki tvori glavni kader našega trgovstva. Ona vzgaja trgovsko mladino, koje uk ni brezskrbna šolska klop, ampak trdo poklicno delo in ki mora biti s svojim 18. do 20. letom preizkušena in usposobljena za samostojno življenje in trd boj za kruh in obstanek. Trgovska nadaljevalna šola sprejema mladino v starosti, ko je najbolj dovzetna za dobro in slabo in zato ravno ta šola upliva, da postane učence pošten človek in dober državljan.

Inšpektor dr. Poljanec podčrtava pomen trgovske nadaljevalne šole osebno iz razloga, ker ta šola nadaljuje delo, ki ga je začela in ga ne more več vršiti splošna šola.

Predsednik mestnega šolskega sveta g. dr. S t r m š e k zagotavlja, da bo mestna občina vedno krepko podpirala trgovsko nadaljevalno šolstvo in izobrazbo naraščaja trgovskega stanu, ki igra v javnem življenju mariborskega mesta tako odlično vlogo.

Jako simpatičen vtis sta naredili deklaracijski točki, ki sta jih prednašala gojenec in gojenka trgovske nadaljevalne šole. Trgovski pevski zbor je nastopil z dvema komadoma, ki sta dokazala, kako agilno in uspešno dela trgovski gremij tudi na tem polju.

Slavnost je zaključil gremijalni načelnik g. Weixl z razdelitvijo krasno urejene in s slikami opremljene spominske knjige o petdesetletnici. Razen trgovstva in zastopnikov oblasti in korporacij se je udeležilo slavnosti tudi veliko število trgovskega naraščaja.

tudi proti severo-zapadu, kjer bi bil videl, da so v Sloveniji izvemšči prav malih izjem v tej pokrajini, namreč v oddelku bivše Ogrske, popolnoma slične srbskim. Z istim razlogom kakor so se v prestolnem govoru povdarjale idealne razmere v Srbiji, bi se morale povdarjati tudi one v Sloveniji, kjer so bile pravne razmere posestev že rešene, koja rešitev se je pričela z letom 1848 in polagoma urejevala in uredila s segregacijami v splošno zadovoljnost vseh prizadetih krogov.

Vpliv naredbe oziroma zakona.

O eventualni potrebi agrarne reforme v raznih delih kraljestva SHS in o dokazanih posledicah nagromadilo se je od časa izdavanja prve naredbe cel niz brošur in razprav odličnih poznavateljev pokrajinskih odnošajev. Danes si more vsakdo, ki se zanima za predmet, iz navedenih knjižnih pripomočkov vstvariti jasno sliko in moder- ni krogi naj bi nikar ne zamudili prilike se pravočasno poučiti o slabih posledicah že izvršene agrarne reforme prej predno izdajajo v tako eminentno narodno gospodarskem problemu svoje nove naredbe in odredbe ali zakone, ki tako globoko posegajo v najprimitivnejše pravice državljanov.

Že po dosedanjih uspehih sodeč so vspehi agrarne reforme, sloneči na demagoških frazah, povzročili naši državi na milijarde in milijarde škode ne le pasivno prizadetim slojem, marveč tudi onim slojem, katere so hoteli demagogi pridobiti za se, t. j. za oddajo volilnih kroglic v njihov prilog.

Danes kriči vse po odpravi korupcije, vršijo se strankarski sklepi, vršijo se parlamentarne ankete, ki naj doženejo krivce. No! pa če bi se seštel vse one korupcijske čine, ki so se dosedaj na široko razpletali po časopisju raznih strank, ne bi se prišlo skupaj nad 500 milijonov Din korupcijskih »zaslužkov«. Onih korupcij pa, katere uganjajo ravno tisti ljudje, ki najbolj vpijejo proti korupciji, se pa nihče ne dotakne. — Ali ni to korupcija, če si prizadevajo odločujoči državni faktorji ustvarjati zakone, po katerih razlašajo svojino državljanov in sicer vseh državljanov, katerim se ne more očitati niti najmanjše nepravilnosti v družabnih in zakonitih dolžnostih napram sodržavljanom, še manj pa proti državi, da z razlašeno svojino delijo n a v i d e z n e dobrote in s tem pridobivajo volilne kroglice.

Da so te dobrote le navidezne ne pa resnične, sledi iz tega, da si obdarjenci s prejetim zemljiščem in zraven spadajočimi pritlikljaji za trajnost v nikakem oziru ne pomagajo, ker v novem položaju ne morejo živeti, ne umreti.

S tujim denarjem dobrote deliti ni nič kaj posebno umetnega. Le kdor deli dobrote iz svojega žepa, zasluži spoštovanje.

Obdarovanci so mogli v času največje konjunktore v letih 1921—1923 lepo pospraviti svoj dobiček, kadar so jim bili prideljeni senožetni kompleksi, katerih po večini niti sami pospravili niso, marveč jih oddali v podnajem. Oni pa, kateri so senožeti sami pokosili, so odprodali seno, po katerem je bilo tedaj dobro popraševanje, za dobro ceno, da je znašal dobiček 15 do 20 kratno plačano ali pa tudi neplačano zakupnino.

Zakupniki, katerim so bile prideljene njive, so se pa hitro naveličili dobrote obdelovanja in skrbi.

Da pri primerno majhnih površinah polje ne more preživljati onega, ki je primoran to polje obdelovati, nima

pa poleg prideljenega deleža nikakega drugega zasluzka, se je očitno pokazalo povsod tam, kjer se je polje veleposestva porazdelilo med one, ki so prej hodili v dnino na veleposestva, koji jih pa sedaj več ne potrebuje. Neštete so prilike, ko si interesentje intenzivno želijo nazaj prejšnje razmere, n. pr. v severo vzhodni Sloveniji in sosedni Hrvatski. V industrijskih delih Slovenije, kjer ni nikakih pravih kmetijskih interesentov, in je morala oblast take interesente še le ustvarjati iz krogov industrijskih delavcev ali malih vaških obrtnikov, se pa povsod nahajajo opuščene njive, ali pa tako slabo oskrbovane, da se kmečko ljudstvo zgraža nad takim oskrbovanjem. Ta pojav je bilo pričakovati zlasti v alpskih krajih ob veliki padavini deževja, ki se giblje od 1300 do 2100 mm na leto. Če se vrhu tega pojavljajo še škodljivci iz mrčesja (bramoru in pa črvi majskega hrcšča) in škodljivci iz rastlinstva (perenospora), ki uničujejo pridelke pred dozoritvijo, ob dozoritvi pa tice škodljivke, je naravno, da malemu človeku ne more konvenirati posvečati svoj čas za oskrbovanje njiv ob riskiranju, da v jeseni ne bode mogel spraviti iz njiv nikakih ali tako majhnih in kvalitativno tako malo vrednih pridelkov, kakor se je to dogajalo zadnja 3 leta.

Z navedenim demagoškim postopanjem in z razlašanjem svojine pa si je naša država v inozemstvu na ugledu škodovala več, nego bi ji mogla škodovati zgubljena vojna.

(Konec prih.)

FINANČNA UPRAVA SI JE PRIDRŽALA IZKLJUČNO PRAVICO ODLOČANJA GLEDE AVTONOMNIH DAVŠČIN.

Finančni minister je z odlokom z dne 13. novembra 1926, št. D. R. br. 148.481 odklal reševanje poslov, ki zadevajo avtonomne proračune in avtonomne davščine, v delokrog odelenja za avtonomne proračune pri generalni direkciji državnega računovodstva.

NOVA SOLARNA V ULCINJU.

Uprava državnih monopolov namerala definitivno urediti preskrbo naše države s soljo. V ta namen je sklenila napraviti večjo solarno v Ulcinkju. V njej naj bi se pridobivalo na leto preko 20 tisoč ton soli. Ako se sočasno prenovi tudi solarna v Kreki, bi bila v celoti pokrita potreba naše države na soli in bi jo nam ne bilo več treba uvažati.

REVIZIJA ZAKONA O DRŽAVNIH MONOPOLIH.

Uprava državnih monopolov pripravlja revizijo zakonov o državnih monopolih. Povodom te revizije naj bi se izenačili predmetni zakoni za vse dele naše države in izenačeni zakon čim bolj prilagodil izpremenjenim prilikam. Priprave za izenačenje monopolskih zakonov pripravlja posebna uradniška komisija.

MEDNARODNI JEKLENI KARTEL.

Na zborovanju v Parizu, ki se je pričelo 10. t. m., pride na vrsto poleg vprašanja, pristopa vzhodnoevropskih produkcijskih dežel tudi vprašanje določitve produkcijskega kontingenta za prvo četrtletje 1927. Mednarodni železni trg je bil zlasti v zadnjem času slab, tendenca kaže navzdol, naročila ne prihajajo v zadostnem številu. Zato je verjetno, da bodo na zborovanju znižali produkcijske kontingente.

Ljubljanski velesejem v letu 1927.

Na zadnji seji upravnega odbora Ljubljanskega velesejma se je predložila bilanca o moralnem uspehu prirediteljev v letu 1926. Tako velesejem, kot Pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni« sta moralno izborna uspela, da, v očigled težki gospodarski krizi nad pričakovanje dobro. Opravičenost obstoja te važne gospodarske institucije se je s tem zopet pokazala, kakor tudi utrdila nje stalnost.

Sklenilo se je prirediti prihodnje leto VII. Mednarodni vzočni velesejem v času od 2. do 11. julija. Pokrajinsko razstavo pa, ki bo nosila kmetijski karakter, od 10. do 19. septembra. Po dosedanjem zanimanju obeta biti VII. velesejem v nizu dosedanjih prirediteljev eden najboljših, Pokrajinski-kmetijski razstavi, pa je že v naprej zasiguran popolni moralni uspeh, vsaj se priredi ta prireditev v proslavo 160-letnice obstoja Kmetijske družbe v Ljubljani, ki bo napela vse moči, da razstava čim preglednejše in impozantnejše izpade.

Ker si je od letošnjih razstavljalcev že 75% zasiguralo svoje stare razstavne prostore za prihodnje leto, ni več veliko izbire v prostorih na razpolago. Zato naj se oni novi razstavljalci, ki si žele špeciijelne namestitve, zglasijo takoj v sejmškem uradu, da se ustreže vsem željam.

G.:

Agrarna reforma v naši državi.

(Nadaljevanje.)

Pri reševanju agrarnega problema si je država prizadevala, da si ogrne plašč modernosti, hkratu pa je izkušala zadostiti komunizmu, ali kakor se danes rajše sliši socializmu.

Dala je z desnico, kar je z levico zopet vzela.

Zaradi »modernosti« govori naredba tudi o odškodnini, katero pa naj določajo kasnejši izdani zakoni, katerih pa še doslej ni.

Kdor izdaja zakone, si mora biti na jasnem o izvršitvi istih in o vseh posledicah in če zakon govori o odškodninah, mora zakonodajalec vedeti, kje in koliko gmotnih sredstev si mora nabaviti prej, nego prične z izvrševanjem razlastilnega zakona.

Da je zakon o agrarni reformi proti zdravemu gospodarskemu pojmovanju, se je zakonodajec sramežljivo zavedal in je v tem razpoloženju tudi izločil velik del kraljestva od »d o b r o t« tega zakona, to je vso bivšo kraljevino Srbijo.

Iz besedila prvega prestolnega govora je sklepati, da je imel vladar pred očmi kot ideal stanje v kraljevini Srbiji, ker se je skliceval na ondotne gospodarske odnošaje, kakoršne si želi imeti po vsi državi.

Tedaj ko se je razmotrivalo o gospodarskih odnošajih v Srbiji, koja je zakonodajec izločil iz udara agrarne reforme, bi bil moral on pogledati

Nekaj iz zgodovine trgovske nadaljevalne šole v Mariboru.

(Iz pozdravnega govora g. V. Weixla ob priliki praznovanja 50letnice.)

Spoštovani! Razvoj trgovine v zadnjem stoletju je že zahteval višjo in temeljitejšo izobrazbo trgovca. Treba je bilo razviti vse sposobnosti, da se je omogočil uspešni boj v tekmi svetovnega gospodarstva ter njej jamčil nadaljnji obstoj. Nezanjan je za trgovca zlo, ki ovira ves njegov napredek, ter ga tudi napravi nesposobnega za celo življenje.

Ta moment so imeli pred očmi tudi mariborski trgovci, ki so pred petdesetimi leti začeli misliti na ustanovitev trgovske nadaljevalne šole. Takrat ni bilo še v Mariboru toliko trgovin kakor danes, tudi ni imel Maribor še toliko prebivalstva. Takrat, to je leta 1876, tudi ni bilo gremija trgovcev, kajti ta se je ustanovil šele leta 1884. Vendar so se pa sestali takratni trgovci, po statistiki je bilo tedaj v Mariboru vsega okoli 84 trgovcev, ter si določili širši odbor, kateri je izvršil vse predpriprave za ustanovitev trgovske nadaljevalne šole. Nato se je dne 4. marca 1876 na zborovanju izvolil šolski odbor (kuratorij), kateremu je predsedoval g. Julij Pfrimer, katerega člani so bili gg.: Roman Pachner, Ivan Grubitsch, V. Geupert in Josip Martinz. Ta odbor si je pridobil kot strokovnega vodjo te šole g. prof. Rescha, kateri je ustanovil leto pozneje v Mariboru tudi svojo zasebno trgovsko šolo.

Ta odbor je torej 11. decembra 1876 s priporočilom mestne občine vložil na Štajerski deželni zbor v Gradcu prošnjo za ustanovitev trgovske nadaljevalne šole, ter je bila ustanovitev te šole z odlokom dne 1. februarja 1877 tudi že odobrena. Pouk na šoli se je pa faktično pričel že decembra 1876, to je prav pred 50 leti.

Od leta 1876 do 1877, kakor od leta 1883 do 1884 nam manjkajo statistični podatki, vendar pa je iz leta 1878 razvidno, da je takrat to šolo obiskovalo 32 do 40 učencev ter je obisk do danes narastel na 160 učencev. Že ob ustanovitvi je bila ta šola trirazredna, vendar pa z zelo skrajšanimi tedenskimi urami, to je 5 ur po razredih na teden. Že takrat sta pomagala vodji g. Reschu učitelja M. Geisler in A. Sedlaček. Pouk se je vršil takrat, kakor tudi še ob mojem času v letu 1892 do 1895 le ob nedeljah popoldne ter ob četrtkih zvečer. Nasprotno danes le ob delavnikih in to dopoldne. Ta pouk se je vršil takrat v zasebni hiši Gregorčičeva ulica, kjer je leto pozneje ustanovil g. prof. Resch s pomočjo takratnega kuratorija srednje trgovske šole, kajti že takrat so bili trgovci mnenja, da je dati samo njih sinovom višjo izobrazbo. Tudi ta šola je dobro uspevala ter je imela, kakor kaže statistika, obiskovalce ne samo iz takratne Spodnje Štajerske, ampak tudi iz bivše Kranjske, Dalmacije, Srbije, Črne gore, Italije itd.

Da je torej trgovska nadaljevalna šola dosegla današnji uspeh, gre za to v prvi vrsti zasluga vsakokratnim šolskim odborom z njih načelnikom kakor gg. Juliju Pfrimerju, koji je načeloval odboru od začetka do l. 1891; nadalje gosp. J. Grubitschu, ki je bil načelnik od leta 1891 do leta 1900 ter od leta 1906 do 1909, gosp. A. Platzerju (od leta 1900 do 1903), gosp. Aleksandru Starklu (od leta 1903 do leta 1906), gosp. Karlu Wolfu (od leta 1909 do 1919). Gre pa tudi hvala zelo agilnim sodelavcem, to je g. Romanu Pachnerju, Viljemu Geuppertu, Josipu Martincu, Karlu Pfrimerju, Mihaelu Hruzi itd. Posebno hvaležni pa moramo biti učiteljskemu zboru, koji je sodeloval pri tem delu od početka do danes z vso vnemo in ljubeznijo.

Pomisliti je treba, da šola ni državna institucija, ampak last trgovskega gremija, ki mora sam skrbeti za nje popolno vzdrževanje, kar povzroča vsekakor velike stroške in mora trgovstvo v tem oziru nositi precejšnje breme. Država je prispevala k vsem izdatkom, ki so znašali letos 36.500

dinarjev, le 3300 Din. Izreči pa moram na tem mestu v imenu trgovstva kakor šolskega odbora našo najiskrenejšo zahvalo za lepe letne prispevke mestni občini mariborski kakor tudi Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani z željo, naj bi nam bile te korporacije tudi še v bodoče naklonjene. Zahvaljujem se pa ravno tako tudi državi za poslano prispevke, vendar pa z željo, da bi ti bili v bodoče večji. Ob tej priliki se moram tudi zahvaliti nekaterim denarnim zavodom, v prvi vrsti naši Posojilnici kakor tudi drugim podjetjem, ki so tudi prispevali.

Iz navedenih besed naj bi tudi posetniki šole uvideli, da se trgovstvo z vso vnemo trudi, da jim da najboljšo učno in šolsko podlago, da bi postali dobri trgovci in njih sotrudniki in bili v ponos vsakomur. —

V tem smislu otvarjam današnjo slavnost z željo, da bi ta 50letnica ostala v spominu vsem.

Da bodo pa tudi naši potomci v poznejših časih vedeli o tej slavnosti, se je izdala »Spominska knjiga«, ki bo v raznih vezavah tudi širšim krogom, ki se za to zanimajo, proti majhni odškodnini pri Trgovskem gremiju na razpolago.

Zborovanje obrtnikov v Celju.

Za ustanovitev nove Obrtne banke kralj. S. H. S. se opaža tudi v Sloveniji zelo živahno zanimanje. Obrtništvo se zaveda važnosti momenta in hoče s shodi in zborovanji opozoriti vse, da se v čim večji meri udeležujejo vpisa delnic. Spričo važnosti te ustanove, ki ima že tekom prihodnjih mesecev začeti svoje poslovanje, so tudi obrtniške zadruga Celja in okolice sklicale shod, ki se je vršil v nedeljo, dne 12. t. m. v veliki dvorani Celjskega doma z namenom, da se za novo denarno ustanovo zainteresira vsakega posameznega obrtnika.

Starosta slovenskega obrtništva gospod Ivan Rebek je ob mnogobrojni udeležbi celjskega obrtništva otvoril shod, poudarjajoč v kratkem, kako odlične važnosti bo nova Obrtna banka kr. S. H. S. za obrtniške interese. Zahvalil se je navzočim za odziv, pozdravil posebej zastopnika zbornice g. dr. Ivana Plessa, kojega je poslala zbornica na prošnjo celjskih obrtniških združenj ter ga prosil, da poda svoje poročilo.

Tajnik zbornice g. dr. Pless je nato v obširnem referatu obrazložil pomen, ki ga bo imela nova banka za naše obrtništvo. Ustanovitev tega zavoda pomeni začetek razvoja našega obrtništva. Obrazložil je podrobno historijati ustanovitve in akcije, podvzete v stremljenju, da se zagotovi primereno zastopstvo tega zavoda tudi v Sloveniji. Postulatu slovenskega obrtništva po podružnicah v Sloveniji ni narodna skupščina ugodila neglede na to, da so se naši narodni poslanci intenzivno zavzeli za to zahtevo. Vendar je tudi v tem oziru krenilo vprašanje na ugodnejšo pot in danes sme utemeljeno pričakovati, da se obenem s centralo v Beogradu osnuje tudi podružnica v Ljubljani. G. dr. Pless je nato pojasnil zakonska določila, ki dajejo banki izredne privilegije. Banka je oproščena vseh davkov, doklad in taks. Država se udeleži na osnovni glavni s 40%, a ne zahteva za ta svoj delež niti obresti, niti udeležbe na dobičku. Banka bo čisto

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek,

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonijalnih trgovinah.

obrtiška ustanova, kajti poleg 40% delnic, ki jih kupi država, smejo 51% delnic vpisati samo samostojni obrtniki, njih žene, zadruga in obrtniške ustanove, in največ 9% prijatelji obrtništva. Po zakonu morajo imeti samostojni obrtniki v upravi vedno nadpolovično večino. Vpisovanje delnic se je začelo 1. t. m. in se zaključil 15. januarja. Pravila določajo, da se vplača pri vpisu samo 20% nominalne vrednosti delnice in 5 Din za stroške, tedaj 45 Din za vsako delnico, ostali znesek (160 Din) pa je plačati v enakih mesečnih obrokih do 31. marca 1929 tako, da je omogočena udeležba na banki tudi najmanjšemu obrtniku. G. dr. Pless je nato govoril o gospodarskem položaju obrtništva. Pogodbe s sosednjimi državami bodo položaj domačega obrtnika samo še poostrele, zato je neobhodno potrebno, da si vsak posameznik zagigura udeležbo na zavodu, ki mu bo v potrebi pomagal s cenenim kreditom.

Referentu so navzoči sledili z vidnim zanimanjem.

Predsednik g. Rebek otvoril nato debato, katere so se udeležili razni udeleženci shoda, ter predlaga resolucijo, ki se naj pošlje ustanovnemu odboru Obrtne banke kr. S. H. S. v Beogradu z zahtevo, da se obenem z ustanovitvijo centrale v Beogradu in podružnice v Zagrebu otvori tudi podružnica v Ljubljani ter ekspoziture v onih mestih, ki bodo vplačale pri vpisu delnic toliko kapitala, da bo omogočena otvoritev posebne ekspoziture.

Po končani debati se je predsednik g. Rebek v toplih besedah zahvalil referentu ter zaključil shod.

Prepričani smo, da je shod dosegel svoj namen, da se je vsak udeleženec iz dobljenih pojasnil prepričal o važnosti nove denarne ustanove in da se bodo celjski obrtniki v znatni meri udeležili vpisa delnic, ki se, kakor znano, dne 15. januarja 1927 nepreklicno zaključil.

Gospodarsko pismo iz Ogrske.

Predsednik Ogrske narodne banke je opetovano naglašal, naj se najemajo v interesu ogrske plačilne bilance samo taka posojila, ki jih lahko s pridom uporabimo. Vlada je tem nasvetom sledila, a bo v najbližjem času vseeno prisiljena, da najame nadaljnja inozemska posojila za opremo državnih obratov, za gradbo zelo zamarnjenih cest, za izkoriščanje velikih poplavnih okrajev itd. Državne železnice bodo potrebovale najmanj 100 milijonov zlatih kron posojila, da izvedejo vsaj deloma elektrifikacijski načrt. Posojilo mesta Budimpešte se bo sukalo najbrž okoli prav tako visoke vsote. Inozemski trg kapitala je že doslej imel v Ogrsko skoraj neomejeno zaupanje; to zaupanje se je še povečalo, odkar je finančni minister objavil svoje četrt mesečno poročilo o državnem gospodarstvu. Poročilo ministra pravi namreč, da gre tudi po prenehanju nadzorstva Zveze narodov vse v najlepšem redu naprej, da se dohodki države zelo dvigajo in da so kljub prekoračenju preračunjenih stroškov prebitki večji, kot so pa mislili. Zlasti državni obrati kažejo nepričakovano ugoden razvoj in morejo večje obratne prebitke porabljaniti za investicije. Prav izborna je poslovanje državnih železnic.

Državno gospodarstvo je imelo za oktober preračunjenih 6 milijonov pengö previška, a resnični prebitek je bil 16.400.000 pengö. V prvih petih mesecih preračunskega leta računijo s prebitkom 35 milijonov pengö. V skladu s tem so drugi podatki. Narodna banka, poštna hranilnica, razvoj hranilnih vlog, nazadovanje insolventne, borzni indeks, zunanja trgovina, nazadovanje brezposelnosti, vse to kaže, kako se zasebno gospodarstvo krepi. Pač pa ni doslej ogrsko uradništvo, ki se mu ne godi dobro, ni najmanje poskusilo, da bi si svoj položaj zboljšalo. Uradništvo je pod tako strogo disciplino, da ni niti ob priliki splošnih volitev poskusilo dvigniti glas po zboljšanju materialnega položaja.

Ogrska tovarna vagonov in strojev d. d. je imela zadnjič svoj letni občni zbor. Naročila ogrskih železnic in večja naročila vagonov iz inozemstva so ji omogočila obratovanje tovarne vagonov. Izplačali bodo 10 odstotno dividendo.

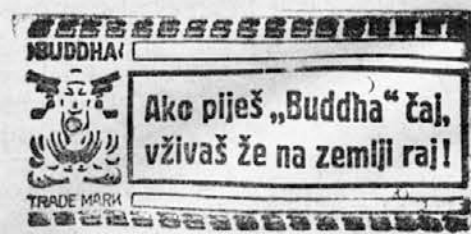
Ogrska Narodna banka ima za izdajo nove novčanice že vse pripravljeno. Novi denar bo prišel v promet 27. decembra, in s 1. januarjem se prične obligatorično računanje v pengö. Beremo, da v Nemčiji naročeni bankovci po 1000 pengö še niso dogotovljeni in da bodo prišli šele pozneje v promet. Tudi zlati novci, ki jih kujejo doma, še niso izdelani in bodo prišli v promet tudi šele v pomladi.

Nekaj poročil je pa seveda tudi iz Ogrske neugodnih. Tako beremo, da se eksport pšenice zmeraj bolj manjša. Cena ogrske pšenice je tako visoka, da more argentinsko žito na mejah Ogrske uspešno konkurirati z ožskim žitom. Posledica je, da krije sedaj Češkoslovaška vso svojo pšenično potrebo iz Argentine, dočim jo je krija prej iz Ogrske. Samo južni deli Češkoslovaške naročajo žito na Ogrskem. Danes že se more reči, da je Ogrska češkoslovaški prodajni trg popolnoma zgubila, pa tudi avstrijskega in italijanskega, ker krije Italija svojo pšenično potrebo v Argentini. V krogih ogrskih eksporterjev so vsled pšenične cene zelo vznemirjeni. Vedo tudi, da se cene za spomlad ne bodo spremenile in so si torej čisto na jasnem, da eksportnega previška v izmeri 2 in pol milj. met. stotov ne bo mogoče prodati.

Izšlo je poročilo o insolventnih tekstilnih panogah za čas od 1. julija 1925 do 16. novembra 1926. V teh 504 dneh je bilo priglasičenih vsega skupaj 998 insolvent, pasiva so znašala 592 milijard kron. Povprečno so izplačali 51 odstotno kvoto, tako da je bilo 290 milijard za grosiste in industrije zgubljenih; po novih računih je to 23.200.000 pengö.

Generalni svet Ogrske Narodne banke se je na zadnji seji bavil s položajem na ogrskem denarnem trgu. Ugotovili so, da je denarja toliko, da ga ne morejo placirati. V tej zvezi se je sprožilo mnenje o novem znižanju obrestne mere. Vodstvo Narodne banke je spoznalo to mnenje za pravilno, a je opozorilo, da se denarni trg obrestni politiki Narodne banke doslej še ni prilagodil.

Diference v ogrskih industrijskih in trgovskih krogih postajajo ostrejšje in računijo nekateri že z razcepom trgovskih in obrtnih zbornic. Podprti od obrtnikov hočejo industriji izstopiti iz zveze trgovskih in obrtnih zbornic in hočejo ustanoviti lastne industrijske zbornice. Dosedanje trgovske in obrtne zbornice bi bile na ta način odslej naprej samo interesne zastopnice trgovine.

Ali si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

Trgovina.

Proti načrtu novega borznega zakona. Na zadnji seji sveta zagrebške borze se je razpravljalo o načrtu novega zakona o borzah. Sprejela se je spomenica, v kateri se ostro obsojajo določbe načrta. Predvsem se graja določilo, da morajo biti uzanice za vso državo enake in potrjene od trgovskega ministrstva, kar bi zelo škodovalo borzam, ker se uzanice sploh ne morejo diktirati. Kritizira se tudi določilo, po kateri naj bi trgovski minister imel pravico iz formalnih razlogov uničiti vsako razsodbo. Člen 20, ki določa, da mora proračun borze odobriti trgovski minister, se smatra za kuratelo, ki stoji v nasprotju z avtonomijo borz, prav tako tudi člen 25, ki daje trgovskemu ministru pravico, začasno ali trajno ustaviti delovanje borze v slučaju, da to zahtevajo važni interesi države. Borzni svet je sklenil, da se dne 15. t. m. skliče konferenca vseh gospodarskih organizacij, ki naj glede tega zakonskega načrta zavzame stališče. Čudno se nam zdi, da se ni borzni svet izjavil tudi proti največji anomaliji tega načrta, ki z ene strani določa, da se bo smelo v bodoče otvarjati nove borze samo z odobritvijo ministra trgovine in industrije, po zaslišanju gospodarskih zbornic in gospodarskega sveta, z druge strani pa izrecno prepoveduje, da bi se smeli opravljati valutni in devizni posli, kot na beograjski in zagrebški. (Tako določilo pač ne bi spadalo v zakon in pričakovati bi bilo, da bodo borzni strokovnjaki v Zagrebu tudi proti temu določilu protestirali in nikakor ne dovolili, da se taka anomalija uzakoni. Op. uredništva.)

Izvoz žita iz Rusije. Od začetka letošnje eksportne kampanje čita do konca novembra je bilo iz Rusije v inozemstvo eksportiranih 1,350.000 ton žita, v istem času lanskega leta pa 1,330.000 ton. Okoli 60 odstotkov ruskega žitnega eksporta kupijo Nemčija, Holandska in Anglija, 26 odstotkov pa Danska, Francija in Italija. Kvaliteta ruskega eksportnega žita je letos prvič po vojski zopet na predvojni višini.

Žitni svetovni trg. Ta trg zelo koleba. Vsak mesec prinese kakšno novo poročilo iz tega ali onega dela sveta, in ta poročila so za določitev cen seveda mero dajna. Ugodna poročila iz Argentinije in Avstralije so potisnila cene navzdol, posebno še zato, ker se označa statistični položaj svetovne preskrbe kot izredno ugoden in ker računijo razni pšenični strokovnjaki na večji pšenični prebitok. Pomislili moramo, da so veliki pšenični okraji sveta imeli deloma dobro, deloma povprečno žetev. Pomisleke imajo samo glede Indije, kjer žanjejo šele v marcu; a tudi od tam prihajajo v zadnjem času ugodnejša poročila, ker je v ogroženih krajih veliko deževalo. Cene v drugi polovici kampanje so odvisne od evropske porabe. Evropski pridelek sicer ni bil zadovoljiv, a vsled gospodarske krize se je dvignila brezposelnost in vsled tega manjša poraba vseh predmetov, v prvi vrsti pa moke. Pomankanje denarja sili proizvedente, da varujejo zaloge in jih ne silijo v nakup.

Vpisi v trgovski register. Vpisale so se nastopne firme: »Jugoles«, lesna industrija, družba z o. z., Črnomelj; Društvo za prodajo Singerovih šivalnih strojev Bourne & Co., podružnica Dol. Lendava; Motor Spirit, družba z o. z., Ljubljana.

Denarstvo.

Pomanjkanje drobiža. V trgovskih krogih se čujejo pogosto pritožbe, da primanjkuje drobiža. Posebno pogrešajo nekateri drobiž po 25 par. So to večinoma ljudje, ki računajo še vedno v kronah. Naša država po informacijah iz uradnih krogov sploh ne namerava izdati drobiž po 25 par, ker hoče denar izveljaviti za plačilno enoto, ki se razdeli na desetine in dvajsetine, to je na drobiž po 10 in 5 par. Finančna uprava razpolaga z zadostno množino novčanic po 10 par, dočim nove novčаницe pa 5 par še niso v obtoku. Skrbjeno pa je, da pridejo v doglednem času v zadostnih množinah v promet. Na to opozarjamo zainteresente, da v bodoče upoštevajo ta položaj pri določanju cen in določajo cene od 10 do 10 par, da jim menjavanje denarja v njihovem poslovanju ne bo povzročalo prevelikih težav.

Krupp v finančnih težkočah. Svetovna tvrdka Krupp v Essenu je prosila nemško vlado, da ji pomaga iz finančnih težkoč s posojilom 20 milj. mark. Vlada je prošnjo iz načelnih razlogov zavrnila.

Najmočnejša banka sveta. V New-Yorku je banka National City Co. Na običnem zboru so delničarji sklenili zvišanje glavnice od 25 na 75 milijonov dolarjev. Ker izdaja banka nove akcije po ca 200 dolarjev, bo dobila za 50 milijonov dolarjev novih sredstev. S to transakcijo je dospela National City Co. na čelo vseh bank sveta.

Ameriški kapital na Poljskem. V Varšavi se mudi znani ameriški finančnik Harriman, ki je v sporazumu s poljsko vlado prevzel znano cinkovo podjetje, Giesche v Gornji Šleziji. V njegovem spremstvu so ameriški finančniki, pa tudi zastopniki berlinskih velebank. Finančna komisija Harrimanova je odpotovala iz Poljske tudi v Moskvo. Govorijo, da se hoče pogajati Harriman s sovjetsko vlado o izkoriščanju petrolejskih vrelcev v Kavkaziji. Vemo že, da ima tam manganove koncesije.

TRGOVCEM IN ONIM, KI POTUJEJO V FRANCIO.

V Parizu se je osnovala »Agence Commerciale Franco-Yougoslave«-pisarna, ki bo skrbela za trgovinske stike med Francijo in našo državo, v prvi vrsti Slovenijo, in ki bo dajala vse potrebne informacije. Da navedemo nekaj točk iz njenega poslovanja: Posreduje vsakovrstni uvoz in izvoz; daje vsa potrebna pojasnila potnikom v Pariz, preskrbi nakup blaga, daje na razpolago industrijem in trgovcem za časa njihovega bivanja v Parizu tolmača (privatnega tajnika) ter jim, z eno besedo nudi vse, kar je potrebno. Prepričani smo, da bo ta čisto naša institucija, katero vodi gosp. Franc Mikolič, sin posestnika in trgovca Franca Mikoliča iz Sodražice na Dolenjskem, imela zaželjen uspeh in bo tako v veliko korist svoji domovini. Tozadevni interesi naj se obrnejo direktno na naslov: Franc Mikolič, Agence Commerciale Franco-Yougoslave, 130, Rue Erdoner, Pariz XVIII.

Te dni je dospel v Ljubljano po trgovskih opravkih ravnatelj te pisarne g. F. Mikolič. Vsem, ki se zanimajo za izvoz in uvoz ter nakup raznega blaga, ali pa potrebujejo kakoršnekolik informacije, je gosp. Mikolič drage volje na razpolago ter sprejema v četrtek 16. in petek 17. decembra od 10. do 12. ure dopoldne v prostorih francosko-slovenskega kluba, Narodni dom, prtljiče, desno.

Industrija.

Nova industrija v naši državi. Po časopisnih poročilih se osnuje v najkrajšem času v Zagrebu tovarna za izdelavo gramofonov in gramofonskih plošč. Tovarno osnuje londonska tvrdka »Edison Bell Ltd.« ob sodelovanju Prve hrvatske šteditonice v Zagrebu. Za obratne namene ji odstopi tovarna »Penkala« en del svojih prostorov. Tovarna bo poslovala kot delniška družba pod imenom »Edison Bell Penkala d. d.«

Konferenca tovarn vžigalic. Koncem pretečenega meseca so se sestali tovarnarji vžigalic na konferenci, ki se je bavila z vsemi za to panogo industrije v poštev prihajajočimi vprašanji. Med drugimi se je sklenilo predložiti ministru financ spomenico, v kateri hočejo tovarnarji vžigalic zavzeti svoje stališče proti uvozu vžigalic in proti vedno naraščajoči porabi vžigalnikov.

Angleži in jekleni kartel. Pogajanja med Mednarodnim jeklenim kartelom in med angleško železno industrijo so se kljub najrazličnejšim nasprotnim vestem spet pričela. Kvota pa, ki jo je Mednarodni kartel Angležem ponudil, jim zaenkrat še ni všeč. Angleži zahtevajo letno kvoto več kot 10 milijonov ton; kartel pa hoče naj bo kakor za vse druge kontrahente tudi za Angleže podlaga produkcija prvega letošnjega četrtletja. Produkcija surovega jekla na Angleškem je pa znašala v prvem četrtletju 1926 samo 2.160.000 ton, kar bi dalo na leto 8.640.000 ton, ne pa nad 10 milijonov ton, ki jih Angleži zahtevajo. Pripomniti je še treba, da ni znašala angleška produkcija surovega železa niti v letu 1913 niti

v kateremkoli povojnem letu 10 milijonov ton; največjo produkcijo je dalo leto 1920, in sicer okoli 9.200.000 ton.

Carina.

Carinski dohodki v prvi dekadni novembra. Od 1. do 10. novembra so znašali carinski dohodki 47,898.756 Din. Od tega odpade na carinarnico v Beogradu 12,588.099, v Zagrebu 12,568.350, v Novem Sadu 8,868.829, v Ljubljani 7 milijonov 480.025, v Dubrovniku 2,758.211, v Skoplju 2,500.289 in v Splitu 1,184.953 dinarjev. Od 1. aprila do 10. novembra so znašali carinski dohodki 1.076,777.942 dinarjev.

Promet.

**Autotransportna družba ogrskih držav-
nih železnic.** V zadnjih letih je nastala kakor povesd drugod tudi na Ogrskem cela vrsta zasebnih avtomobilnih družb, ki je napravila veliko avtomobilno prometno omrežje. Ogrske državne železnice so opazile takoj rapidno nazadovanje prometa in so v ministru sklenili, da napravijo državne železnice skupaj z vsemi zasebnoželezniškimi družbami avtoprometno akcijsko družbo, ki se bo bavila z blagovnim in z osebnim prometom. Družbeni avtomobili bodo prometovali tudi tam, kjer vozijo železnice, da nastopijo proti konkurenci zasebnih družb. Investicije gredo na skupni račun vseh železniških družb. Sedaj se pogajajo še o podrobnostih in upajo, da se bo promet v pomladi že lahko začel. Zasebne družbe, ki imajo tozadevne koncesije, jih bodo postopoma izgubile. — Ta način prometovanja je v Italiji že davno vpeljan in se izborna spleča. Primerjaj na primer znano turo skoz Dolomite.

Najboljši šivalni stroj in kolo

Je edino le

za dom, obrt in industrijo v vseh opremah.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Pouk v vozenju brezplačen. Večletnagarancija. Delavnica za popravila. Niska cena, tudi na obroko.

Josip Petelinc Ljubljana gl. Prešernovega spomenika.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani razglaš: Trgovine v Ljubljani na dan rojstva Nj. Vel. kralja Aleksandra, dne 17. decembra t. l. bodo zaprte le v času službe božje, t. j. od 10. do 11. ure predpoldne. — Gremijalno načelstvo.

RAZNO.

Pogajanja v Parizu. Pred štirimi dnevi so se začela v Parizu pogajanja o pristopu srednjeevropske železne industrije k mednarodnemu kartelu. O Poljakih poročamo na drugem mestu, da se teh pogajanj nčjejo udeleževati. O eventualnem pristopu Jugoslavije se jugoslovanska železna industrija še ni mogla zediniti! Pristop se izvrši na podlagi produkcije prvega četrtletja leta 1925. Čehoslovaki so s tem prav dobro odrezali. Tvrdko Hahn so potolažili na ta način, da ji je dovolil češkoslovaški kartel interno kovoto na podlagi povprečne produkcije 1924 do 1926. Čehoslovaki so spriču hude konkurence s poljsko železno industrijo že vnaprej vložili svoj veto proti morebitnim posebnim ugodnostim napravam Poljakom. Poljska železna industrija se je v zadnjem času zelo dvignila in smo že opetovano poročali o tem. Hkrati smo poročali, da hoče mednarodni kartel spriču neugodnih prodajnih možnosti znižati produkcijsko kvoto za prvo četrtletje 1927. Čehi in Poljaki bi radi velike odstotke, kartel mora pa kvoto znižati. Povpraševanje v posamez-

nih produkcijskih deželah se je res zmanjšalo, zlasti na Francoskem in v Belgiji. Nasprotno pa traja v Nemčiji konjunktura še kar naprej. Iz Francije poročajo že o prvih obratnih omejitvah, posledica dviganja franka. Domača in eksportna trgovina je zelo ponehala, cene še šle nazaj. Za železo v palicah dobijo Francozi za tono v eksportni trgovini sicer še zmeraj 110 do 111 šilingov, a se bojijo, da bo prodajna kriza kmalu nastopila. Prodaja pločevine je na svetovnem trgu že predmet hude konkurence. Omenimo nadalje, da tudi ameriške tovarne železa delajo samo še s ca 70% kapacitete. Nasprotno se pa angleška železna industrija dobro drži, čeprav je njen delokrog omejen samo na domači trg.

Mednarodna agrarno-kreditna konferenca v Rimu. Pred kratkim je zborovala v Mednarodnem poljedelskem zavodu v Rimu ena najvažnejših mednarodnih konferenc, konferenca strokovnjakov za agrarni kredit. Zasluga, da se je ta konferenca sestala, gre v prvi vrsti Bruseljski Mednarodni parlamentarni trgovski konferenci. Po pozdravu predsednika Mednarodnega poljedelskega zavoda je poročal senator Soleri o sedanjem stanju žitne produkcije sveta in o njenih odnošjih do organizacije agrarnih oziroma zemeljskih kreditov. Poročilo je poudarjalo znane vzroke nazadovanja agrarnega kredita v Evropi v povojni dobi (pomanjkanje sredstev, nesigurne valutarne razmere, pomanjkanje zaupanja v agrarne investicije, industrijske krize itd.) in je priporočalo kot najbolj bistveno sredstvo od pomoči zvišanje poljedelske produkcije, zlasti žitne produkcije. Ustanovitev mednarodne organizacije za agrarne kredite je potrebna. S sodelovanjem agrarnih kreditnih zavodov posameznih držav in s pomočjo državnih jamstev naj se ustanovi Mednarodni agrarno-kreditni zavod, ki naj z izdajanjem garantiranih mednarodnih obligacij omogoči nabavo sredstev za kratkoročne in za dolgoročne poljedelske kredite. — Debate, ki je sledila temu poročilu, so se udeležili vsi delegati, Francoz Tarday je zlasti poudarjal, da rešitev tega ogromnega socialnogospodarskega vprašanja ni odvisna samo od imenovanih gospodarskih okoliščin, temveč da je v najtesnejši zvezi z vzgojo agrarnih množic. Po kratkih zaključnih besedah predsednika Mednarodnega poljedelskega zavoda se je zedinila konferenca na sledeči sklep: Mednarodni poljedelski zavod v Rimu se naproša, da ne organizira samo predičnih konferenc agrarno kreditnih zavodov, temveč da ustanovi tudi permanentni posvetovalni in organizacijski urad za pospeševanje ustanovitve Mednarodnega zavoda za agrarno kreditstvo.

Borza dela v Mariboru. Od 5. do 11. decembra so pri tej borzi iskali dela: 66 moških in 50 ženskih oseb, 28 moških in 28 ženskim osebam je bilo delo na razpolago, delo je dobilo 28 moških in 18 ženskih oseb, odpadlo je 45 moških in 10 ženskih, odpotovalo je 14 oseb, t. j. 12 moških in 2 ženski. — Pri mariborski borzi dela dobijo delo: 2 elektromonterja, 1 čevljar, 3 tkalci, 1 kuhar, 1 kočijaž, 1 trgovski potnik, 3 vajenci trgovske stroke, 5 vajencev (pekovske, mizarске in usnjarske obrti), 30 kmečkih dekel, 120 šivilj za perilo, 1 šteparica odevi, 3 vzgojiteljice, 1 prodajalka, 20 kruharic in služkinj, 4 sobarice, 1 pletilka in 3 hotelske kuharice.

Zaključitev zasedanja Sveta Družbe narodov. Zasedanje Sveta Družbe narodov se je zaključilo 11. t. m. zvečer. Čeprav se je izjavila poslaniška konferenca, da Nemčija še ni izpolnila vseh svojih razorožitvenih obveznosti, se je vendar dosegel sporazum. Bistvene točke sporazuma so sledeče: 1. Rešitev vprašanja o utrdbah bo izvedlo posebno mirovno sodišče. 2. Vprašanje izvažanja vojnega materiala bo tvorilo predmet nadaljnih diplomatskih pogajanj. 3. V Berlinu se bo sestavila likvidacijska komisija, ki ji bo poverjena likvidacija ostalih spornih točk. 4. Medzvezna komisija bo odpoklicana s 15. januarjem. Prihodnji mesec bodo pričela pogajanja, tekom katerih bodo določena zastopstva Družbe narodov, ki bodo zamenjala medzvezno komisijo, ki nadzoruje nemško razorožitev.

Poljsko romunska pogodba. Poljski senat je z veliko večino ratificiral garancijski pakt, sklenjen med Poljsko in Rumunsko.

Noblova nagrada za mir. Odbor Noblo-ve ustanove je na svoji zadnji seji sklenil podeliti Noblovo nagrado za mir leta 1925 angleškemu zunanjemu ministru Chamberlainu in podpredsedniku Združenih držav Dawesu. Nagrada za leto 1926 pa je bila dodeljena Briandu in Stresemannu.

Mljekarski list, mjesečnik za mljekarstvo, mljekarsku industriju in trgovinu. Uredništvo i uprava nalazi se u Zagrebu, Šenoina 28. Pretplata godišnje 24 dinara, za inozemstvo 36 Din. Primili smo br. 5. ovog stručno uredjenog lista, kojeg izdaje Zadržna Sveza u Zagrebu, sa slijedećim sadržajem: Mljekarstvo u Zagrebu. Franz Kristof, Ljubljana: Razvoj mljekarstva. Švicarska industrija sira u kutijama. Pregled. Privredna literatura. Mliječna burza. Mljekarstvo u Beču.

Ljubljanska borza.

Posrednik, dne 13. decembra 1926.

Blago: Kostanjev les za tanin, 15% okroglic, od 30 cm naprej klano, feo vag. nakl. postaja, neobeljeno den. 21, obeljeno 23; Smrekovi hlodi, okrogli, od 25 cm naprej, od 4 m, feo nakl. postaja den. 200; bukova drva, suha, feo vag. meja den. 23; trami merkantilni, od 16/21-6 m, 19/21-7 m, 19/24 do 6 m, feo vag. meja, 1 vag. den. 310, bl. 320, zaklj. 310; trami merkantilni, 16/19, 16/21, 19/24, od 5.50, 6.50 in 7.50, feo vag. meja, 1 vag. den. 290, bl. 290, zaklj. 290; hmelovke, smrekove, od 6-9 m dolž, od 6 cm premera, 1 m od spodnjega konca naprej, feo vag. nakl. postaja, 2 vag. den. 5, bl. 5, zaklj. 5; drva bukova in cerova z do 15% okroglice, feo vag. meja, 15 vag. den. 23, bl. 23, zaklj. 23; hrastovi železniški pragovi: 2.51 do 2.60 m, 14x24, feo vag. meja, 5 vag. bl. 59.60, bl. 59.60, zaklj. 59.60; pšenica, 75/76, feo vag. nakl. postaja bl. 295; koroza umetno sušena, feo vag. nakl. postaja bl. 155; koroza nova, času primerno suha, feo vag. nakl. postaja bl. 140; koroza nova, času primerno suha, za januar, feo vag. nakl. postaja bl. 150; ajda prekmurska, feo vag. nakl. postaja bl. 335; rž, 71/72, 2%, feo vag. nakl. postaja bl. 225; ječmen krmilni, 62/63, feo vag. nakl. postaja bl. 170; ječmen krmilni, 63/64, feo vag. nakl. postaja bl. 180; ječmen letni, 65/66, feo vag. nakl. postaja bl. 192.50; oves, feo vag. nakl. postaja bl. 160; otrobi drobnj, feo vag. nakl. postaja bl. 125; fižol beli, 3-4%, feo vag. nakl. postaja bl. 175; fižol rmeni, 3-4%, feo vag. nakl. postaja bl. 175.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 den. 78, bl. 81; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 195, bl. 198; Ljubljanske kreditna banka, Ljubljana den. 140; Merkantilna banka, Kočevje den. 95, bl. 95, zaklj. 95; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 880; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana den. 170, bl. 180; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 90; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 320; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 112; »Stavbna družba« d. d. Ljubljana den. 55, bl. 55; »Sešire«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka dn. 104.

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Ljubljani, dne 11. decembra 1926. Kilogram govejega mesa Din 15 do 18, jezika, jeter, ledic, možganov 18, vampov 8 do 10, pljuč 8, loja 10, teletine 17 do 20, jeter 25, pljuč 18, prašičjega mesa 19 do 22.50, pljuč 10, jeter 15, ledic 25, glave 7.50, parkljev 6, slanina 18 do 22, masti 23 do 25, šunke 30 do 35, prekajenega mesa 25 do 30, prekajenih parkljev 8 do 10, glave 10, jezika 25, koštrunovega mesa 13 do 14, jagetne 20, konjskega mesa 6 do 8, krakovskih klobas 42, debrecinskih 40, hrenovk, safalad, posebnih 35, tlačenk 20, svežih kranjskih 25, polprekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 50, preka-jene slanina 28 do 30. Piščanec 20 do 25, kokoš 30 do 40, petelin 25 do 35, raca 30, domač zajec 10 do 20, divji zajec 30 do 65, kg srne 20 do 30, kg krapa 25 do 30, linja, mreene 25, ščuke 35, postrvi 55 do 60, klina 15 do 20, pečenke 10. — Liter mleka 2.50 do 3, kg surovega masla 45, čajnega 60, masla 45, bohinskega sira 38, sirčka 10 do 12, eno jajce 1.50 do 1.75, kg belega kruha 6, črnoga in ržene-ga 5. — Kg jabolk 3 do 8, hrušk 4 do 8, ena pomaranča 1.50 do 2, ena linoma 0.75 do 1, kg rožičev 8 do 10, fig 12 do 16, dateljnov 28, navadnega kostanja 6, maroni 12, orehov 12, luščenih orehov 34, suhih češpelj 10 do 12, suhih hrušk 7 do 8, kg kave 42 do 72, pražene kave 52 do 100, kristalnega sladkorja 14.50, v kockah 16.50, kavne primesi 22, riža 8.50 do 10, testenin 10 do 12, liter namiznega olja 20, jedilnega 18, vinskega kisa 4.25, navadnega kisa 2.50, kg pšenične moke št. 0 5.50, št. 1 5.25, št. 2 5, št. 3 4.25, št. 5 3.50, kaše 6, ješprenja 7, ješ-prenjčka 10 do 13, otrobov 2.50, koruzne moke 3.50 do 4, koruznega zdroba 4, pšeničnega zdroba 7, ajdove moke 7 do 9, ržene moke 4.50. — q pšenice 350 do 370, rži 270 do 290, ječmena 240 do 260, ovs 245 do 250, prosa 350, koroze 220 do 230, ajde 250 do 280, fižola 400 do 425, graha 430 do 500, leče 600. — q pre-moga 42, kub. meter trdih drv 150, meh-kih drv 75. — Kilogram endivije in mo-tovilca 10 do 12, radiča 15 do 16, zelja 2 do 3, pcznega zelja 5 do 6, kislega zelja 3.50, chrevta 2 do 3, karfijol 10 do 12, kolerab 8 do 10, pozemlje 1.50, špinace 16 do 18, čebule 3 do 4, česna 7 do 10, kropirja 1.50 do 1.75, repe 1 do 1.50, kisle repe 3, korenja 1 do 5, peteršilja in ze-lenjave za juho 5.

Mariborski trg dne 11. decembra 1926. Slaninarjev je bilo 80, ki so pripeljali samo 212 zaklanih svinj seboj in so jih prodajali po Din 10.50 do 25 na drobno in po 14 do 17 Din na debelo. Domači mesarji so prodajali govedino po 8 do 15 Din kg. Drugače je bil trg dobro ob-

ložen in obiskan. Perutnine je bilo okoli 600 komadov. Cene so bile piščancem 15 do 30, kokošem 30 do 50, racam in gosem 40 do 80, puranom 60 do 120 Din, doma-čim zajcem 8 do 25, divjim 140 do 180 dinarjev komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompir 1.50 do 2, kisló zelje 3 do 4, repa 2, para-dižniki 4 do 8 Din kg, karfijol 2 do 8, ohrov 0.50 do 1.50, glavna solata 1 do 1.50 Din komad, čebula 2 do 5, česen 5 do 10 Din venec, med 25 do 30, orehi 10, luščeni 35, datelji 25 do 40 Din kg, mle-ko 2 do 3, smetana 12 do 14, oljčno olje 26 do 36, bučno olje 18 do 24 Din liter, maslo surovo 44 do 46, kuhano 45 do 48, čajno 50 do 60 Din kg, jajca 1.75 do 2 Din komad. **Sadje:** jabolka in hruške 3 do 10, grozdje 8 do 14 Din kg, limone 0.75 do 1.50, pomaranče 1.50 do 3 Din komad, kostanj surovi 2 do 3, pečeni 6 do 7 Din liter. Cvetlice so se prodajale po 0.25 do 5, z lonci vred 15 do 75, agave, aloje, in kaktusi, palme (sadike) 5 do 10 Din komad. Kmetje so prinesli tudi precej smrekovine na trg, katero so prodajali po 1 do 2 Din šop. Lončeni in leseni izdelki so se prodajali po 1 do 100 Din. brezove metle 2.25 do 5, slamnice 7 do 10 Din komad, koruzna slama 25 do 30 dinarjev vreča, lesene grablje 8 do 12, leseni vozički 150 do 250 Din, kočije 2000 do 3000 Din komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 8. t. m. radi praznika ni bilo sejma, v soboto 11. t. m. pa so kmetje pripeljali 22 voz sena in 8 voz slame na trg in so prodajali seno po 80 do 110, slamo pa po 45 do 55 dinarjev za 100 kg.

Dunajska borza za kmetijske produkte (10. t. m.). Iz Amerike in Budimpešte nespremenjena poročila. Enako je bil na Dunaju nespremenjen položaj; nerazpoloženje za nakupovanje je trajalo dalje. Le kupčija v turščici je bila nekoliko živahnješa. Uradne notice nespremenjene. Netirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 40.50 do 41.50, madžarska, Tisa (79-80 kg) 45.75 do 46.75; rž: 30.25 do 33.75; turščica: 23.25 do 24.25; oves: domači 24.50 do 25.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. decembra t. l. ponudbe za dobavo 900 kg mila; do 14. decembra t. l. za dobavo borovih debel in mehkega lesa, do 28. decembra t. l. pa za dobavo 100 tub kita za uporabo pri pari. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe za dobavo 5 ur stoparic, do 20. decembra

t. l. za dobavo stekla za okna. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe za dobavo raznega materiala (svetiljke, steklen material, vijaki itd.). — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 21. decembra t. l. ponudbe za dobavo 340 kg cilindrskega olja, 1200 kg strojnega olja, 170 kg olja za vozičke ter 1000 kg lahkega bencina. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 2. decembra t. l. ponudbe za dobavo 130 m³ jamskega lesa. — Direkcija državnih železnic v Zagrebu sprejema do 22. decembra t. l. ponudbe za dobavo 60 tisoč kilogramov livarskega in 40.000 kg plinskega koksa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 27. decembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave gumijevih cevi, dne 28. decembra t. l. pa pri isti direkciji glede dobave ščetarskega materijala (krtače in razne metle). — Dne 30. decembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznega pohištva ter glede dobave naznih lokomotivskih delov in materijala za razsvetljavo. — Dne 4. januarja 1927 pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave kartona za vozne karte; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 10.000 kg pisanega bombaža. — Dne 5. januarja 1927 pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave delov za signale in jeklene žice ter glede dobave podložnih plošč in pripadajočih delov; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave elektromaterijala in žarnic ter glede dobave 112 valjev za batne obroče. — Upraviteljstvo realne gimnazije v Dubrovniku si bo nabavilo razno pohištvo. Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe direktno na ome-njeno upraviteljstvo.

Prodajo. Dne 30. decembra t. l. se bo vršila pri kr. direkciji šuma v Vinkovcih ofertalna licitacija glede prodaje raznega lesnega materijala, hrastovih pragov itd.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

TRIKO-PERILO
za moške, žene in otroke,
volna v resnih barvah, rokavice,
nogovce, dokolenice, nahrbni-
niki za šolarje in lovce, dežniki,
kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži,
krajce, potrebščine za šivilje,
krojače, čevljarje, brivce
edino le pri trvdki

Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spo-
menika.

Najnižje cene! Na veliko in malo!

Preselitev! Trgovina s papirjem in pi-sarniškiimi potrebščinami **Ivan Bonač**
se je preselila
v svoje nove prostore poleg stare trgovine
Ter se priporoča cenjenemu občinstvu za blagohotno naklonjenost.
Zagotavlja se najboljša postrežbe in najnižje cene.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN, Ljubljana
Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.
Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenike

Trgovci, obrtniki, industrijci, oglašajte v „Trgovskem listu“.

WINOCET
tovarna
vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi
: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.
ZAHTEVAJTE PONUDBO!
Tehnično in higijenično najmoder-neje urejena kisarna v Jugoslaviji.
© Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje. ©

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje moko in deželne pridelke
raznovrstno rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin.
Lastna knjigovoznica
TELEFON ŠT. 552

TISKARNA MERKUR
TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA D. D.
LJUBLJANA, Simon Gregorčičeva ulica 13.

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, statute, vabilia, letake, lepake, posetnice i. t. d.
TELEFON ŠT. 552